

خانه گفتاردرمانی مبتنی بر شواهد فراکو

چک لیست ناتوانی های یادگیری (برای والدین)

تهیه کنندگان: دانشجویان گفتاردرمانی

دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

زیر نظر دکتر یلدا کاظمی

استادیار دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

علائم هشداردهنده‌ی نارساخوانی (اختلال در خواندن)

الف) پیش از دبستان تا کلاس دوم

با اینکه اغلب اوقات اختلالات خواندن به صورت رسمی در کودکان سن مدرسه شناسایی می‌شود اما علائم آن می‌تواند گاهی در کودکان پیش دبستانی نیز دیده شود. اگر در مورد فرزندان نگران هستید، چک لیست زیر را که در مورد علائم رایج هشداردهنده‌ی اختلال خواندن در کودکان پیش دبستانی تا کلاس دوم است مطالعه کنید و علامت بزنید. برای پاسخ به نگرانی‌هایتان، می‌توانید با متخصصان گفتاردرمانی تماس بگیرید تا شما را راهنمایی کنند.

حداقل در طی ۶ ماه گذشته فرزند من در مواردی که علامت زده ام، مشکل داشته است:

زبان

- یادگیری الفبا، اعداد، و روزهای هفته
- نامیدن اشیاء و افراد
- صحبت کردن دقیق و استفاده از کلمات گوناگون متناسب با سن
- درباره یک موضوع حرف بزند و از این شاخه به آن شاخه نپرد.
- علاقمند شدن یا حفظ علاقمندی به داستانها و کتابها
- یادگیری صحبت کردن (در مقایسه با همسالانش تاخیر دارد).
- درک ارتباط بین گوینده و شنونده
- تلفظ صحیح کلمات (مثلا به جای کبریت بگوید کربیت).
- یادگیری و استفاده‌ی صحیح از کلمات جدید
- تمایزگذاری بین کلماتی که صداهای مشابه دارند یا جای صداها در آنها جابجا می‌شود مثلاً قطار/ قطره

- درک کلمات هم‌قافیه مثلا انتهای کلمات پیشی و کاشی، یکسان است.
- درک دستورات و جهت‌ها (جلو/ عقب، بالا/ پایین، ...)
- بازگویی چیزی که چند لحظه قبل گفته شده

خواندن

- نام بردن حروف
- بازشناسی حروف، تطبیق حروف با صداها و ترکیب صداها
- یادگیری خواندن درحدی که از سنش انتظار می‌رود.
- ارتباط دادن حروف با صداها ، درک تفاوت بین صداها و کلمات
- ترکیب کردن صحیح حروف برای ساختن یک کلمه
- بازشناسی و بخاطر آوردن کلمات (می تواند کلمه را با یک نگاه بخواند).
- تشخیص کلمات نوشته شده یا چاپی
- تمایز گذاشتن بین حروف و کلماتی که شبیه به هم هستند (مانند کلوجه/ کوچولو ، سد/ صد)
- یادگیری و به یادآوری کلمات جدید
- نپریدن از روی کلمات در حین خواندن
- نشان دادن اعتماد به نفس و علاقه به خواندن

نوشتن

- یادگیری کپی کردن و نوشتن در سطح متناسب باسن
- نوشتن حروف ، اعداد و نمادها به ترتیب درست
- نوشتن صحیح کلمات در اکثر مواقع
- غلط گیری و اصلاح کردن نوشته های خودش یا نوشته های ساده دیگران

هیجانی-اجتماعی

- دوست یابی و حفظ دوستی
- علائم ارتباطی غیرکلامی افراد، زبان بدن، و لحن صدا را متوجه می شود.
- داشتن اعتماد به نفس و انگیزه برای یادگیری

موارد دیگر

- درک جهت‌ها/ مفاهیم فضایی (مانند چپ و راست)
- تکالیف روزانه را به طور پیوسته انجام می دهد.

ب) علائم رایج هشداردهنده اختلال خواندن در کلاس سوم تا هشتم

آیا در مورد این مسأله که یادگیری کودک شما در مقطع ابتدایی یا راهنمایی همانند دیگر همسالانش نیست، نگران هستید؟ نگران هستید که به خوبی ارتباط برقرار نمی کند؟ آیا کودک شما مشخصاً در خواندن، دچار مشکل است؟ آیا این موضوع، انگیزه و اعتماد به نفس کودک شما را تحت تأثیر قرار داده است؟

اگر اینگونه است، لطفاً چک لیست زیر را که مربوط به علائم رایج هشدار دهنده در اختلال خواندن در کلاس های سوم تا هشتم است، مطالعه کنید. این مطلب ممکن است نگرانی های شما را برطرف کند یا به شما کمک کند برای یافتن راه حل بهتر، تصمیم بگیرید. برای پاسخ به نگرانی هایتان، می توانید با متخصصان گفتاردرمانی تماس بگیرید تا شما را راهنمایی کنند.

حداقل در طی ۶ ماه گذشته فرزند من در مواردی که علامت زده ام، مشکل داشته است:

زبان

- درک دستورات و جهت ها
- تکرار چیزی که چند لحظه قبل گفته شده با ترتیب درست
- ماندن بر روی موضوع و درک منظور (جزئیات را درست متوجه می شود).
- نامیدن صحیح اشیاء و افراد
- صحبت کردن با زبان دقیق و درست ، دستور زبان مناسب و واژگان گوناگون
- تمایز گذاشتن بین کلماتی که صدای مشابهی دارند.
- تلفظ کردن درست کلمات
- صحبت کردن روان بدون مکث و یا عدم استفاده ی زیاد از کلمات پُرکننده (مانند ام، چیز، اووم، ...)
- رعایت وزن و قافیه شعرها و متن های آهنگین
- درک شوخی ها، اصطلاحات، و ضرب المثل ها

خواندن

- خواندن روان متن های متناسب با سن
- خواندن با صدای بلند و آرام همراه با درک خوب متن
- احساس اعتماد به نفس و علاقه به خواندن
- به خاطر آوردن کلمات و دیگر کلمات چاپی
- یادگیری و به یادآوری کلمات جدید
- تجزیه صحیح کلمات ناآشنا (بر عکس تجزیه و تحلیل، تمایل به حدس زدن دارد).
- کلمات و حروف را با ترتیب درست می خواند، به ندرت آنها را معکوس می کند یا از روی آنها می پرد.
- درک صورت مسأله های کلامی ریاضی.

نوشتن

- تسلط بر قواعد نوشتن
- همیشه درست نوشتن کلمات
- نوشتن کلمات، شماره ها و نمادها با ترتیب درست
- غلط گیری و تصحیح نوشته های خود
- بیان نوشتاری ایده ها به شیوه های منطقی و سازمان یافته (در کودکان بزرگتر)
- آماده کردن و نظم دادن به تکالیف (کودکان بزرگتر)
- بیان کامل ایده ها در نوشتن (کودکان بزرگتر)
- یادداشت کردن و گوش دادن به صورت همزمان

هیجانی - اجتماعی

- مشارکت در گروه های همسالان، و حفظ موقعیت های اجتماعی مثبت
- فهمیدن ارتباط های غیر کلامی افراد، زبان بدن، و حالت های احساس و عاطفی و لحن صدا
- بیان احساسات به شیوه درست، و مقابله صحیح با فشارهای همسالان و خجالت
- انتخاب اهداف اجتماعی واقع بینانه
- حفظ اعتماد به نفس مثبت در مورد یادگیری و کنار آمدن با دیگران
- حفظ اعتماد به نفس مثبت در سازگاری و دوست شدن با همسالان

موارد دیگر

- یادگیری یا به یادآوری مهارت های جدید؛ شدیداً وابسته به حفظ کردن است.
- یادآوری اعداد و ارقام
- درک جهت ها/ مفاهیم فضایی (مانند چپ و راست)
- تکالیف روزانه را به طور پیوسته انجام می دهد.
- به کار بردن مهارت هایش در موقعیتهای مختلف
- یادگیری بازی های جدید و تسلط بر پازل بازی کردن